

Valtion nuorisoneuvosto

Action Grant 2017 - Support to the European Quality Assurance
in Vocational Education and Training National Reference Points
(EQAVET NRP) Decision number - 2017 -0842/001-001 Project Nr
586540-EPP-1-2017-1-FI-EPPKA3-EQAVET-NRP

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

NUORISOTUTKIMUSSEURA RY.
NUORISOTUTKIMUSVERKOSTO

”Opin polut ja pientareet” Nuorisobarometrin 2017 tuloksia

**OMA POLKU OSAAMISEEN
– YKSILÖLLISET, JOUSTAVAT OPINTOPOLUT -SEMINAARI
3.5.2018 Helsinki
Sami Myllyniemi**

TAUSTAA

- **Nuorisobarometri:** Valtion nuorisoneuvoston vuosittainen kyselytutkimus vuodesta 1994 alkaen, vuodesta 2004 mukana myös Nuorisotutkimusverkosto
- **Tiedonkeruu:** 1 900 puhelinhaastattelua 15–29-vuotiaille
- **Otanta:** ikä, sukupuoli, äidinkieli (suomi & ruotsi, muu) kiintiöity vastaamaan perusjoukkoa
- **Teemoja:** 2013 osallisuus, 2014 yhdenvertaisuus, 2015 arjenhallinta, 2016 tulevaisuus, 2017 oppiminen & koulutus, 2018 Eurooppa, 2019 työ ja yrittäjyys...

<http://www.tietoanuorista.fi/>

Kokemuksia omasta peruskouluajasta

- Enemmistö nuorista kokee olleensa peruskouluyhteisön jäseniä, pitäneensä koulunkäyntiä mukavana ja opettajia kannustavana
- Sen sijaan noin puolet kokee, ettei oppilaiden mielipiteitä otettu huomioon koulutyön kehittämisessä
- Nuoret, jotka kokivat peruskoulun myönteisesti, ovat myöhemmin pärjänneet opinnoissaan hyvin

"Mitä mieltä olet seuraavista kouluun ja koulutukseen liittyvistä kysymyksistä? " (%)

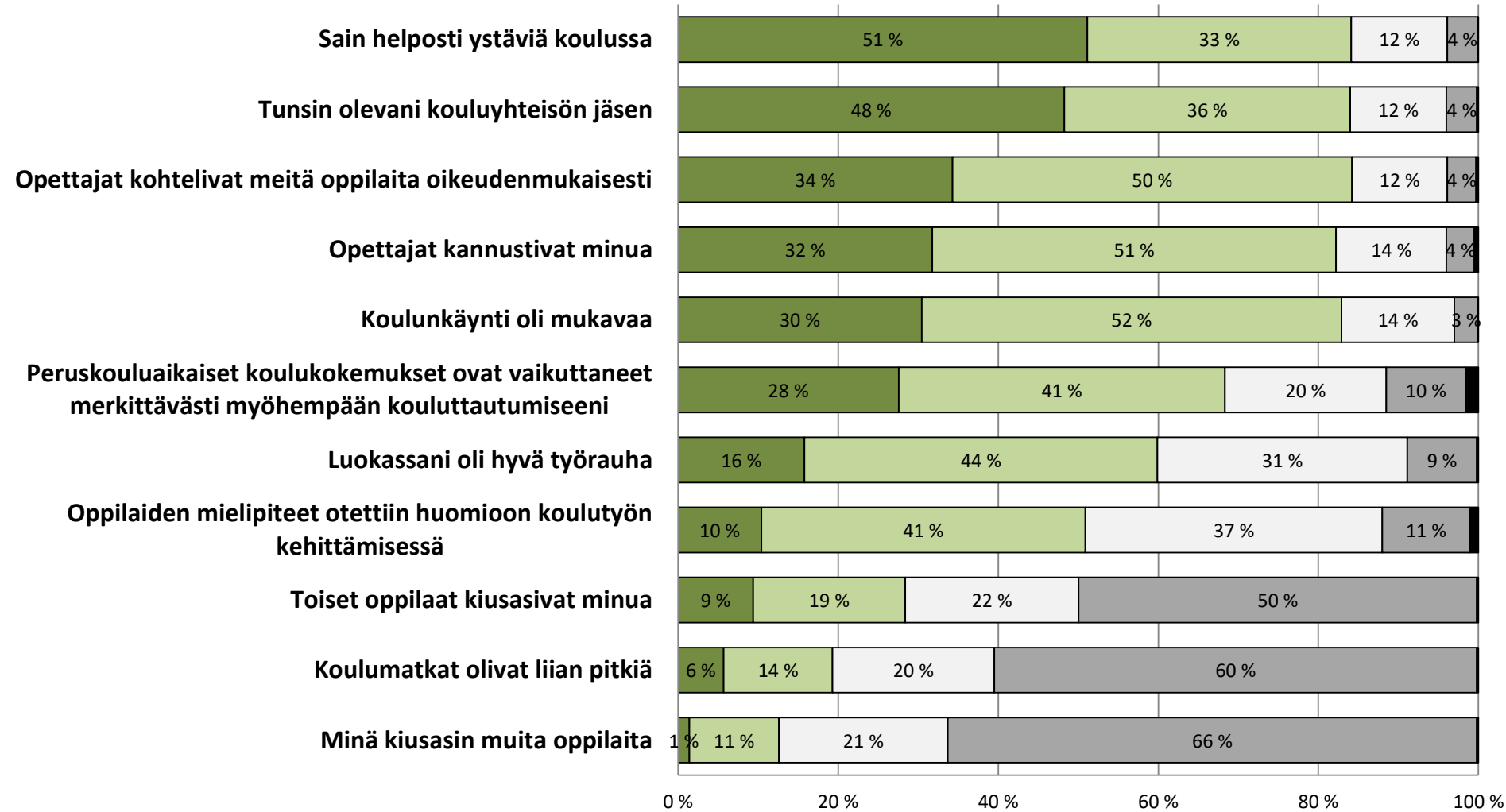
Täysin samaa mieltä

Jokseenkin samaa mieltä

Jokseenkin eri mieltä

Täysin eri mieltä

En osaa sanoa

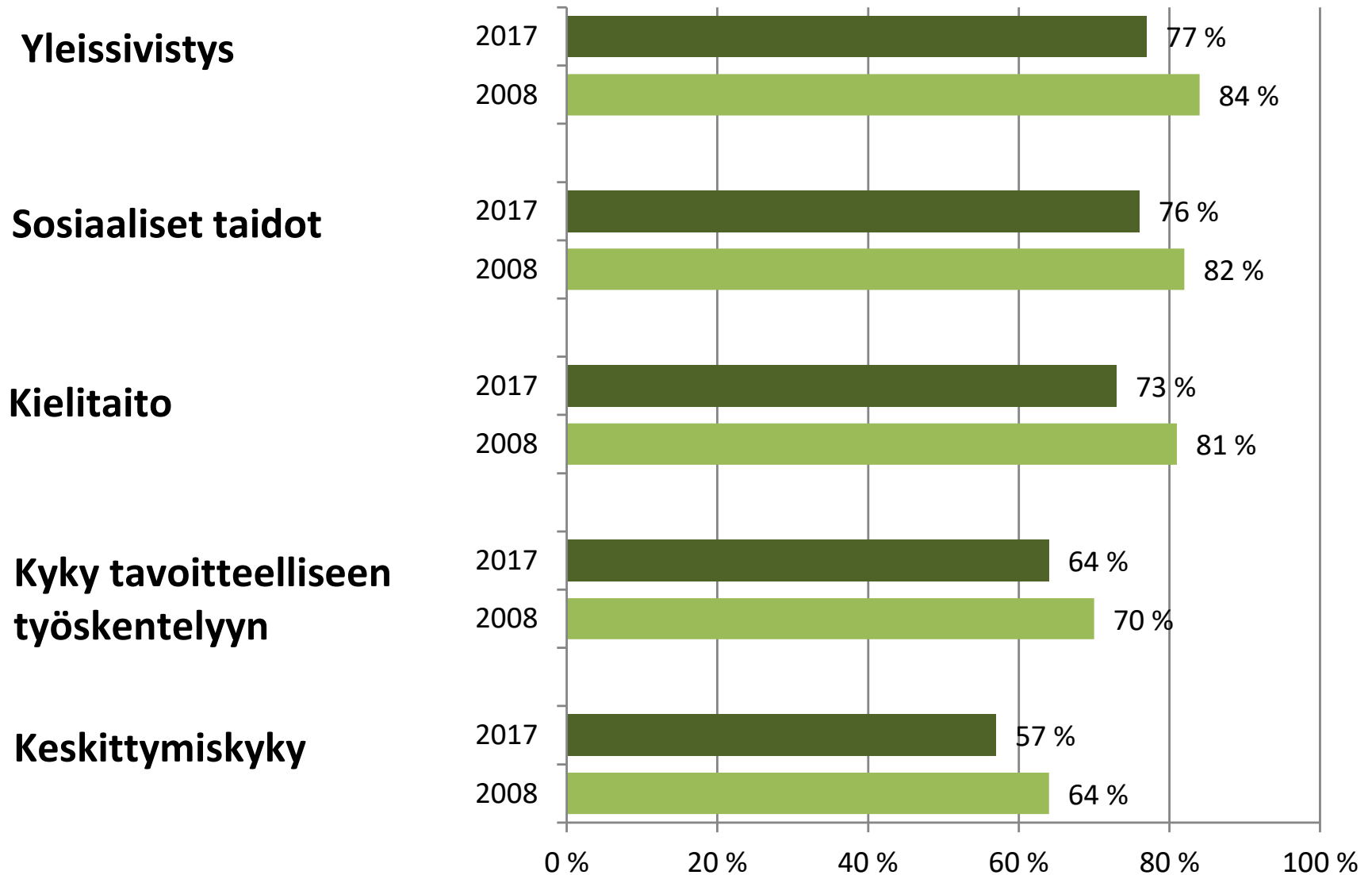

Koettu oppiminen pk:ssa ja 2. asteella

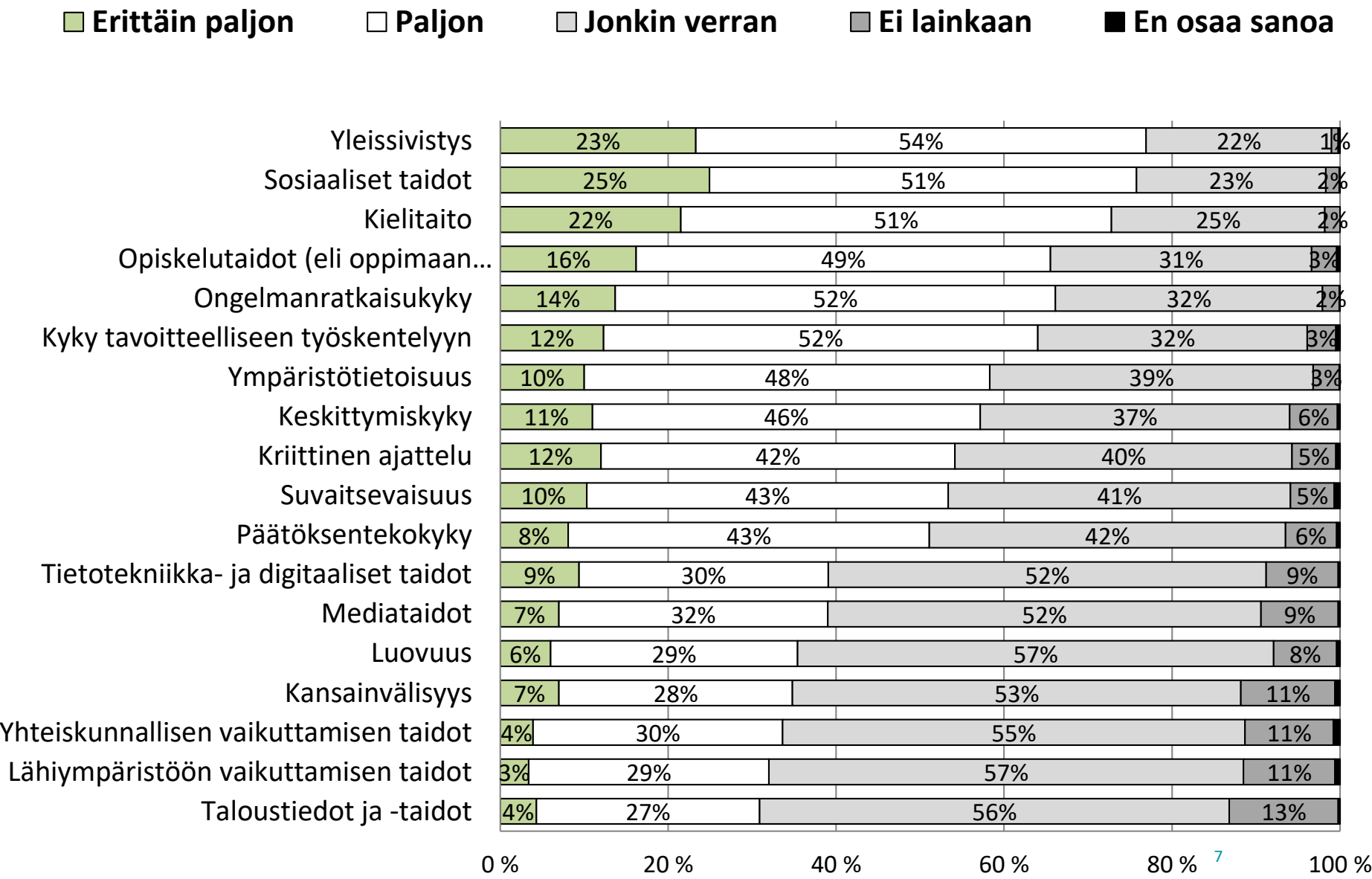
- Eniten koetaan opitun yleissivistystä, sosiaalisia taitoja ja kielitaitoa
- Vaikuttamisen taitoja opitaan hyvin heikosti ja jopa 13 % kertoo, ettei ole oppinut koulutuksessa lainkaan taloustietoja ja -taitoja
- Nuorten kokemus monien keskeisten taitojen oppimisesta koulussa on pudonnut kymmenessä vuodessa

"Kuinka paljon koet oppineesi peruskoulussa ja toisen asteen koulutuksessa seuraavia asioita?"

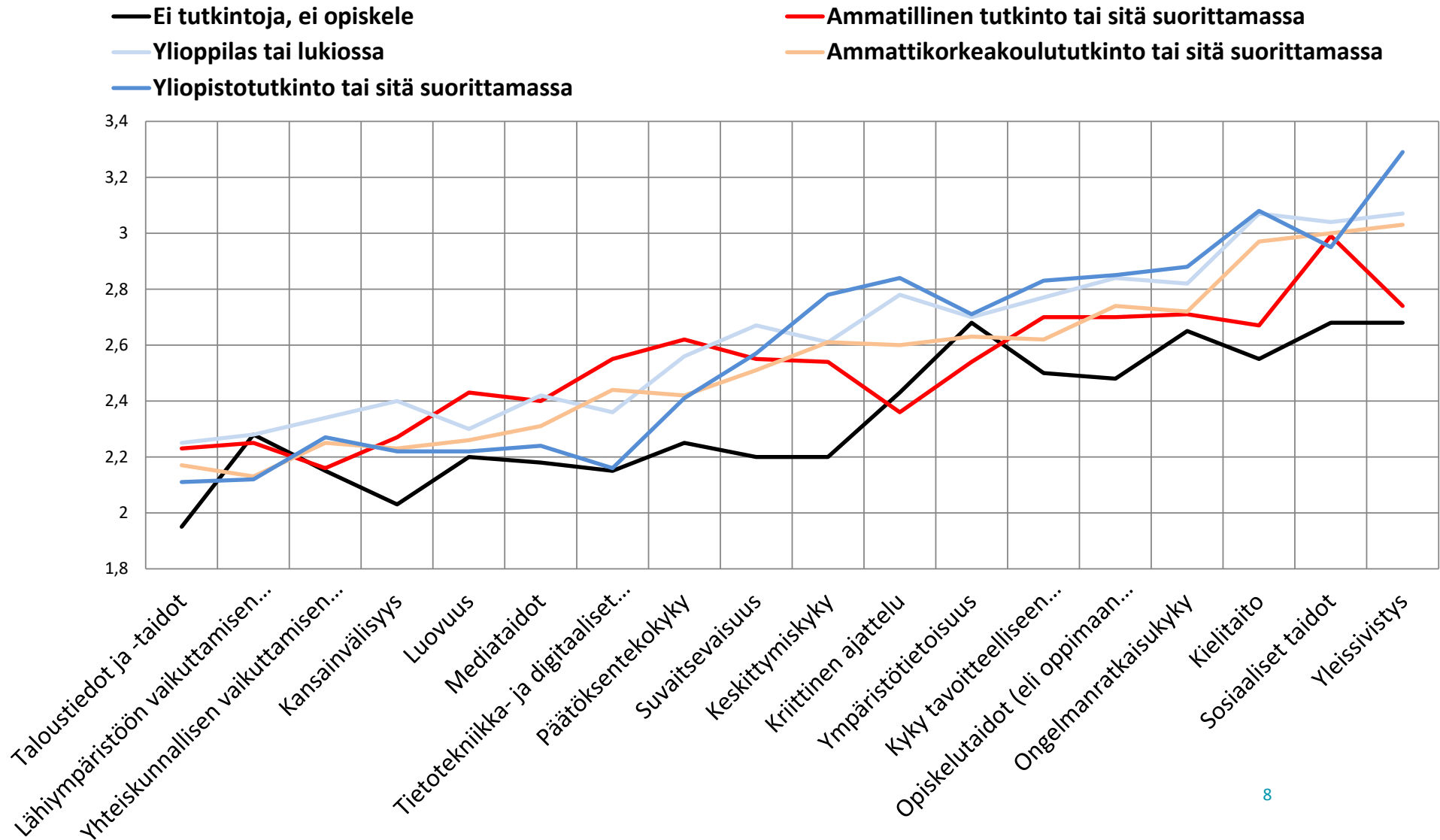
"Paljon tai erittäin paljon" %-osuudet 2008 ja 2017

"Kuinka paljon koet oppineesi peruskoulussa ja toisen asteen koulutuksessa seuraavia asioita?" (%)

"Kuinka paljon koet oppineesi peruskoulussa ja toisen asteen koulutuksessa seuraavia asioita?"

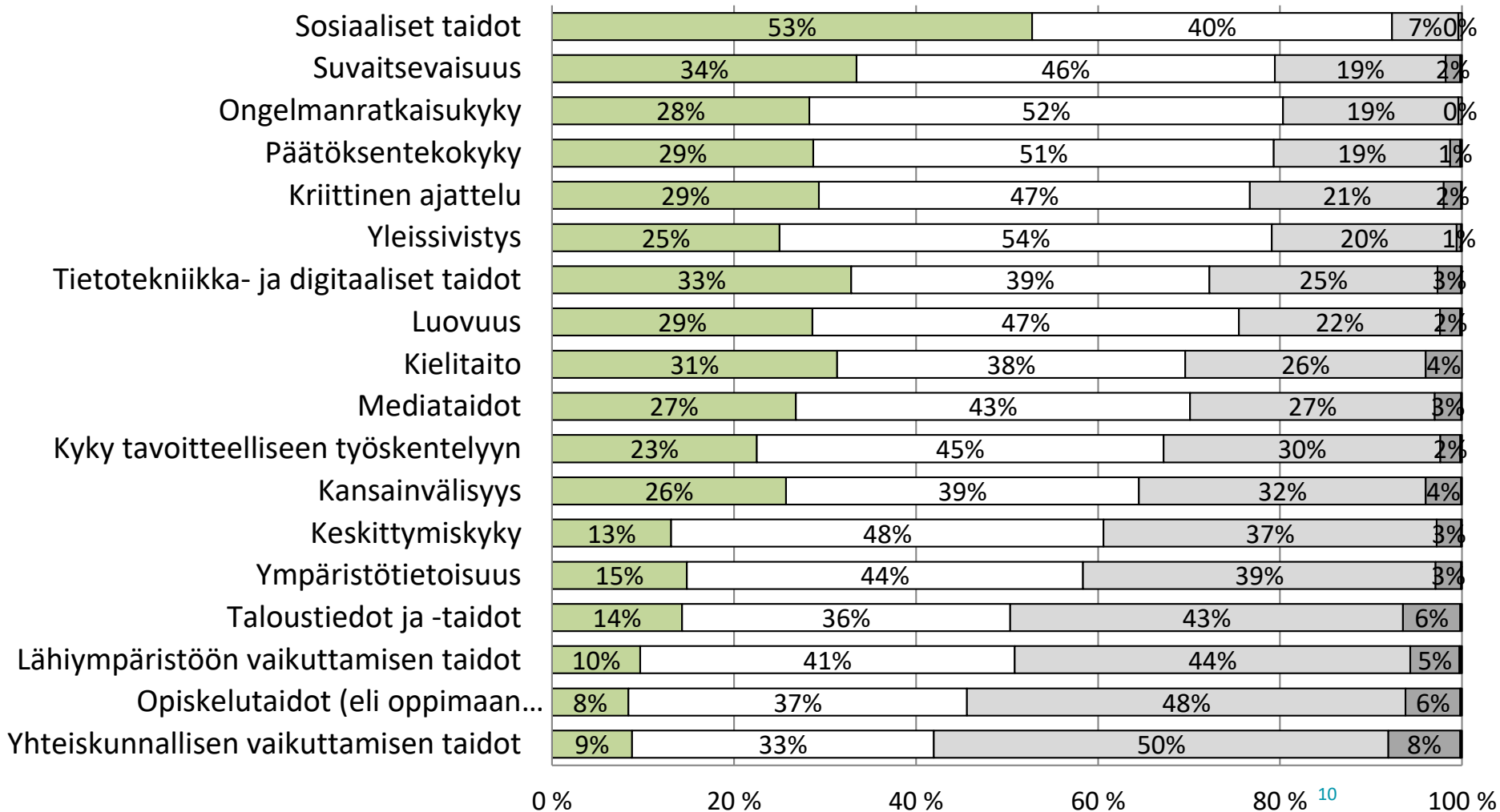

Oppi koulun ulkopuolella

- Nuoret arvioivat oppineensa koulun ulkopuolella monia asioita selvästi enemmän kuin koulussa.
- Tyttöjen oppiminen painottuu enemmän kouluun, poikien koulun ulkopuolelle.
- Huoltajien koulutustaustan mukaiset erot näkyvät niin koulutuksessa kuin sen ulkopuolella tapahtuvassa oppimisessä > koulu voi toimia syntyperään liittyviä eroja tasoittavana instituutiona

"Kuinka paljon koet oppineesi koulun ulkopuolella seuraavia asioita? (%)

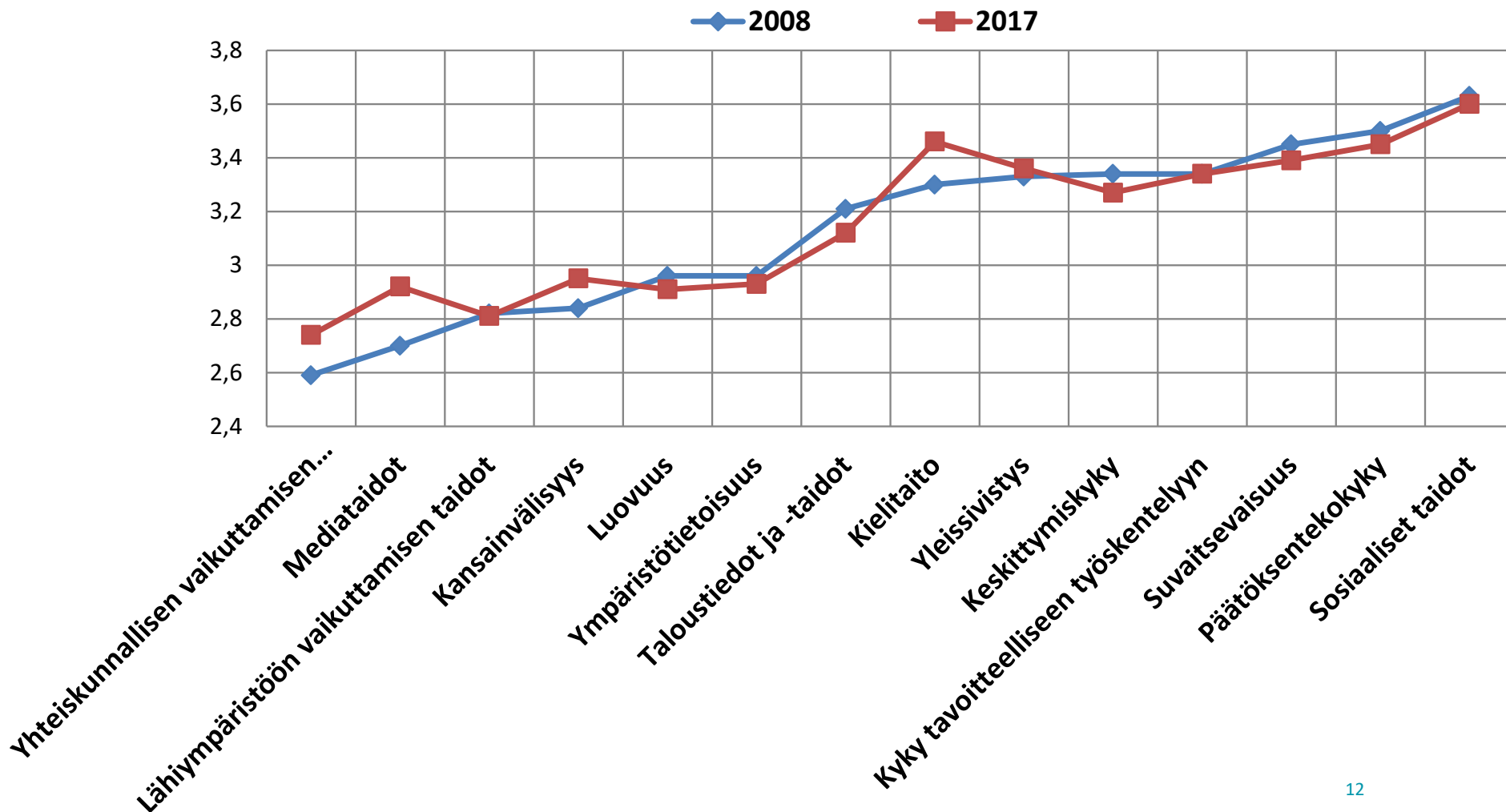
■ Erittäin paljon
 ■ Paljon
 ■ Jonkin verran
 ■ Ei lainkaan
 ■ En osaa sanoa

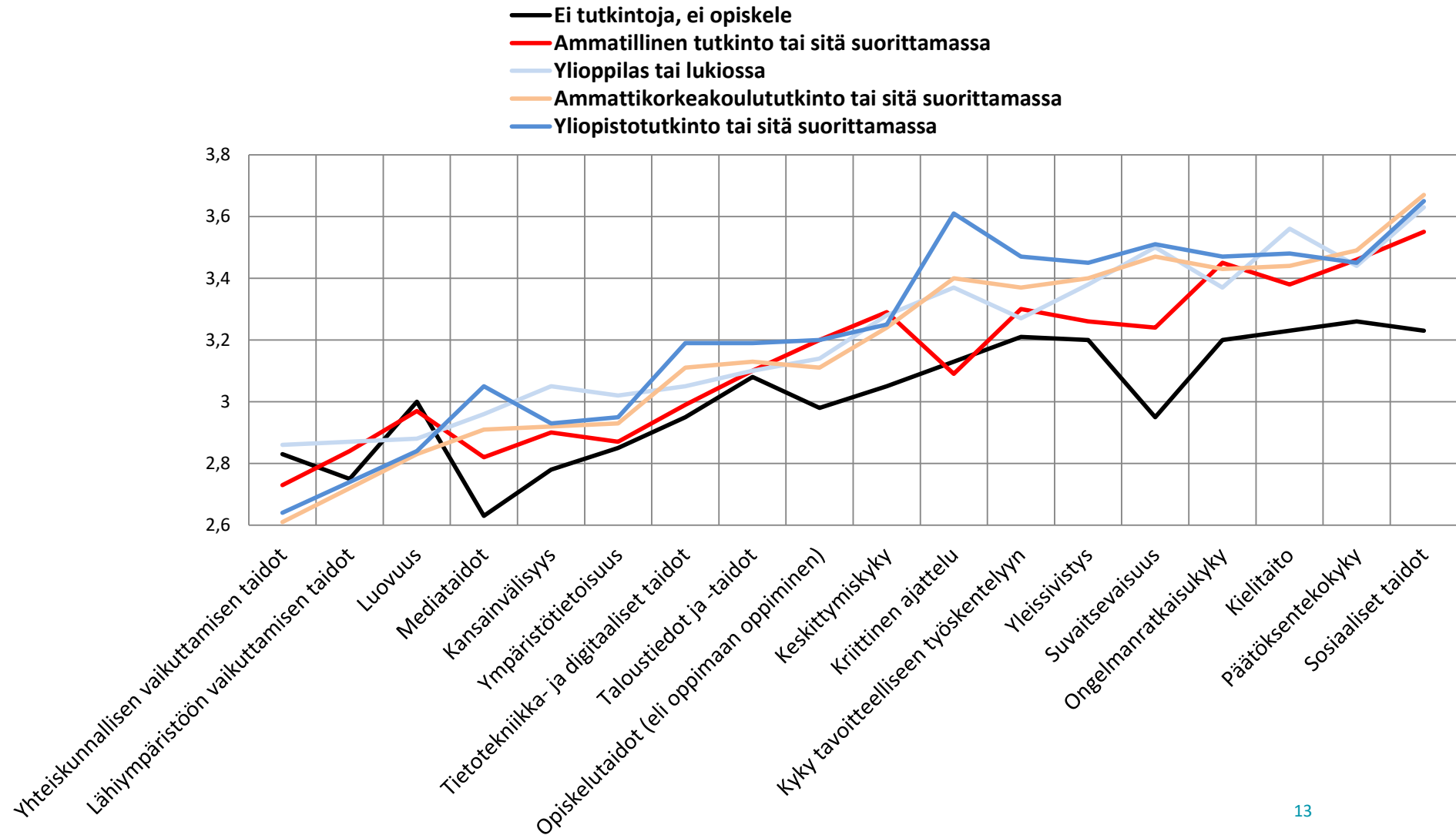
Taitojen tärkeys pärjäämiselle

- Muutokset 10 vuodessa pieniä
- Kielitaito, kansainvälisyys, mediataidot ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen koetaan aiempaa tärkeämmiksi elämässä pärjäämisen kannalta
- Etenkin yliopistonuoret korostavat kriittisen ajattelun tärkeyttä

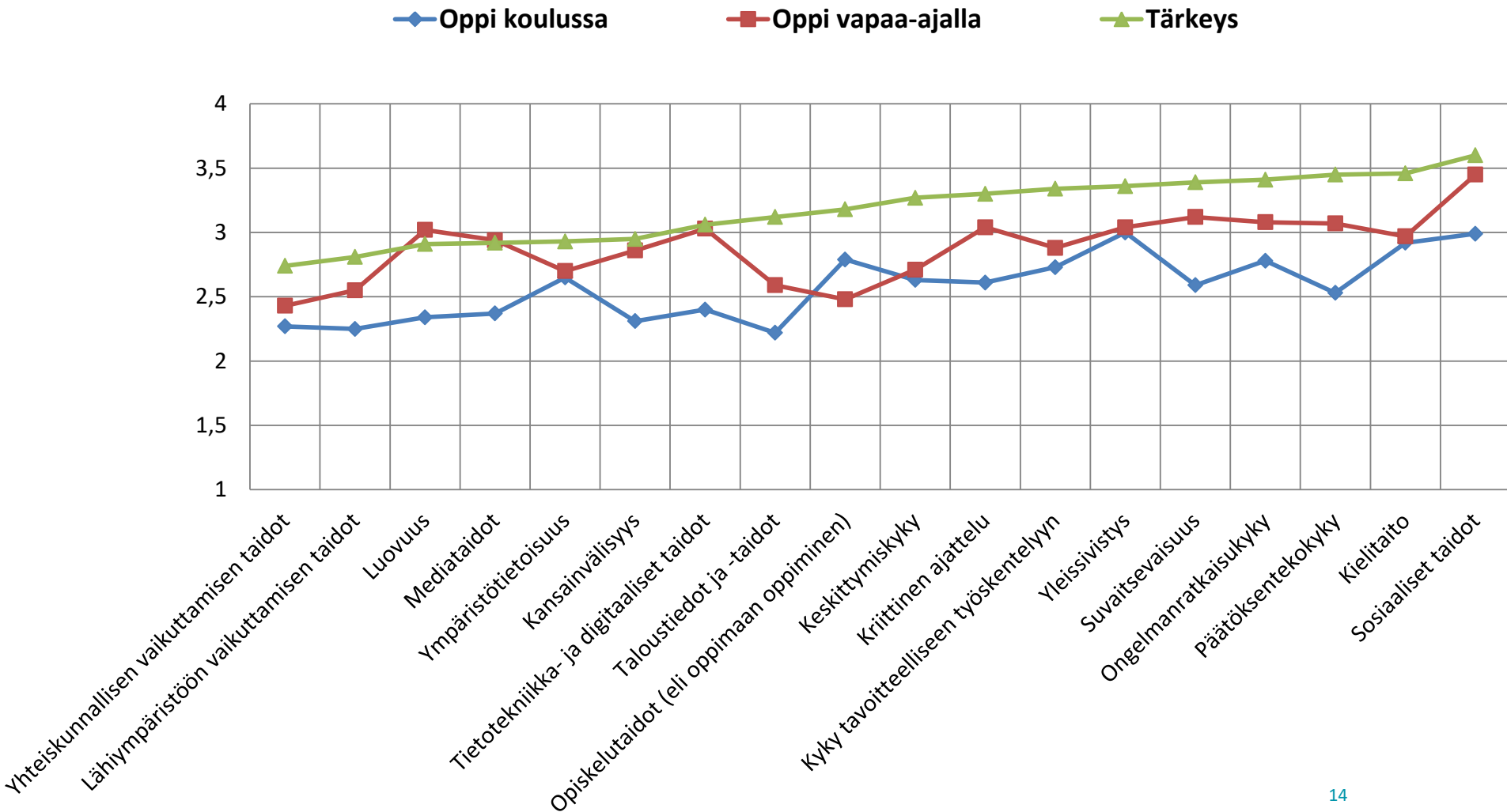
"Kuinka tärkeänä pidät seuraavia taitoja elämässä pärjäämisen kannalta?" Vertailu 2008 ja 2017 (ka:t)

"Kuinka tärkeänä pidät seuraavia taitoja elämässä pärjäämisen kannalta?" Vert. koulutuksen mukaan

Nuorten kokemus erilaisten taitojen **tärkeydestä** elämässä pärjäämisen kannalta sekä siitä, kuinka paljon he kokevat oppineensa **koulussa** tai sen **ulkopuolella** (keskiarvot)

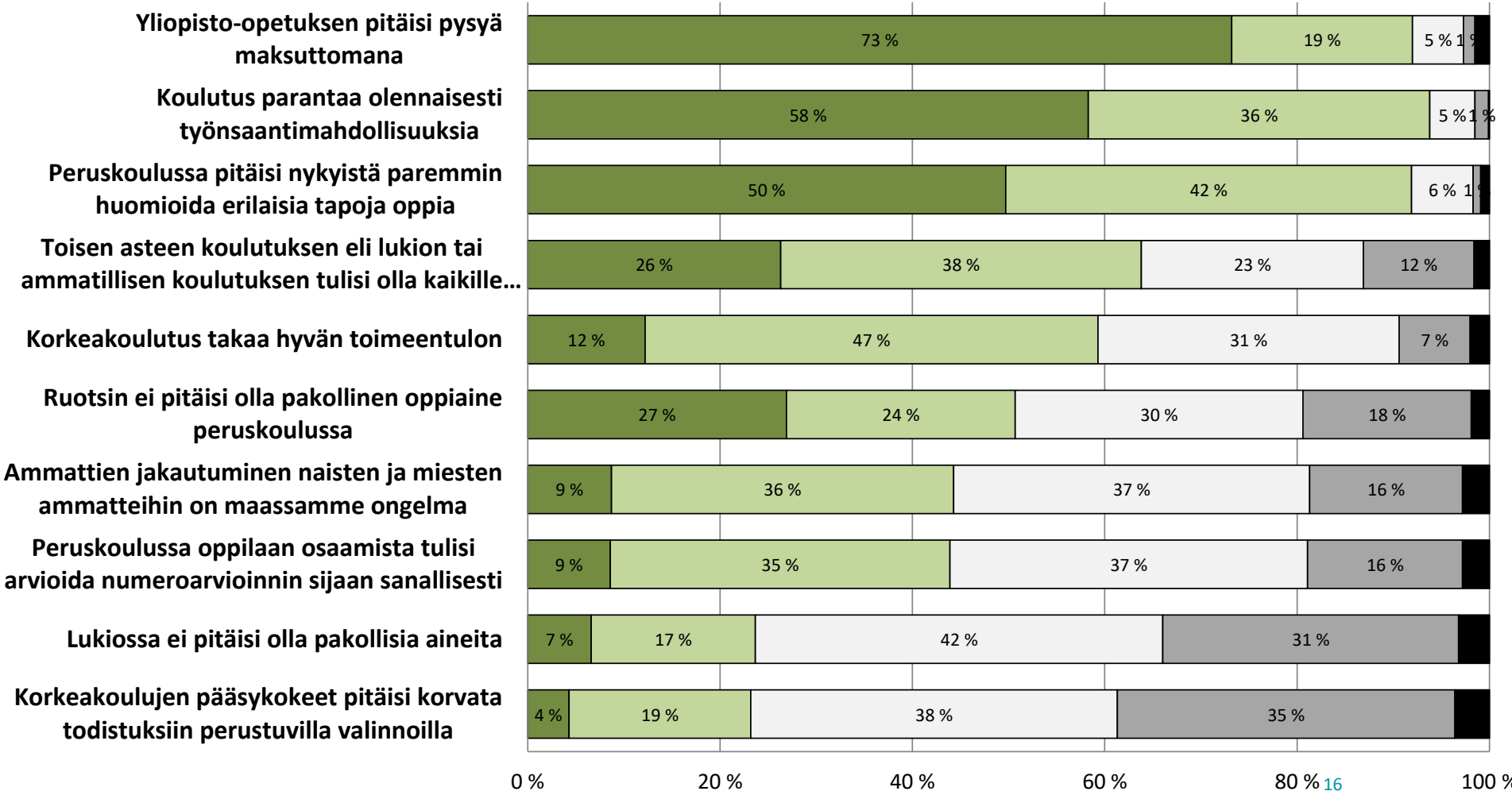

Näkemykset koulusta ja koulutuksesta

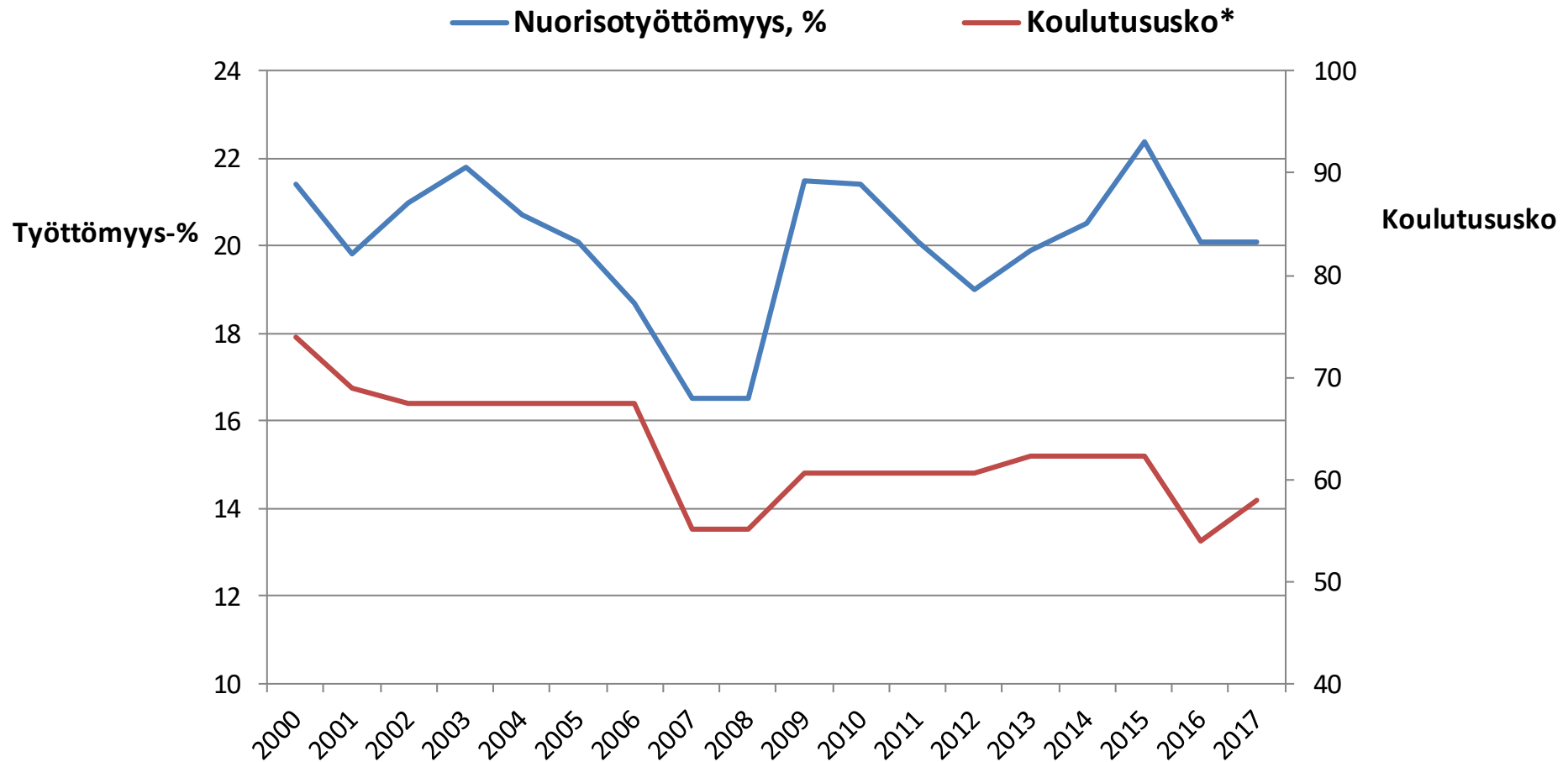
- Koulutusta arvostetaan: yli 90 % arvioi koulutuksen parantavan työnsaantimahdollisuuksia.
- Kritiikistä kertoo se, että lähes kaikki haluaisivat peruskoulun huomioivan nykyistä paremmin erilaiset tavat oppia. Joka toinen nuori haluaisi luopua ruotsin pakollisuudesta.
- Noin kaksi kolmesta kannattaa pakollista toista astetta.

"Mitä mieltä olet seuraavista kouluun ja koulutukseen liittyvistä kysymyksistä? " (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä ■ En osaa sanoa

SIVURAIDE: ”Koulutususko” ja taloussuhdanteet?

* Täysin samaa mieltä väitteen ”Koulutus parantaa olennaisesti työnsaantimahdollisuuksia” kanssa olevien %-osuus. Lähteet: Tilastokeskus, työvoimatutkimus; Nuorisobarometrit.

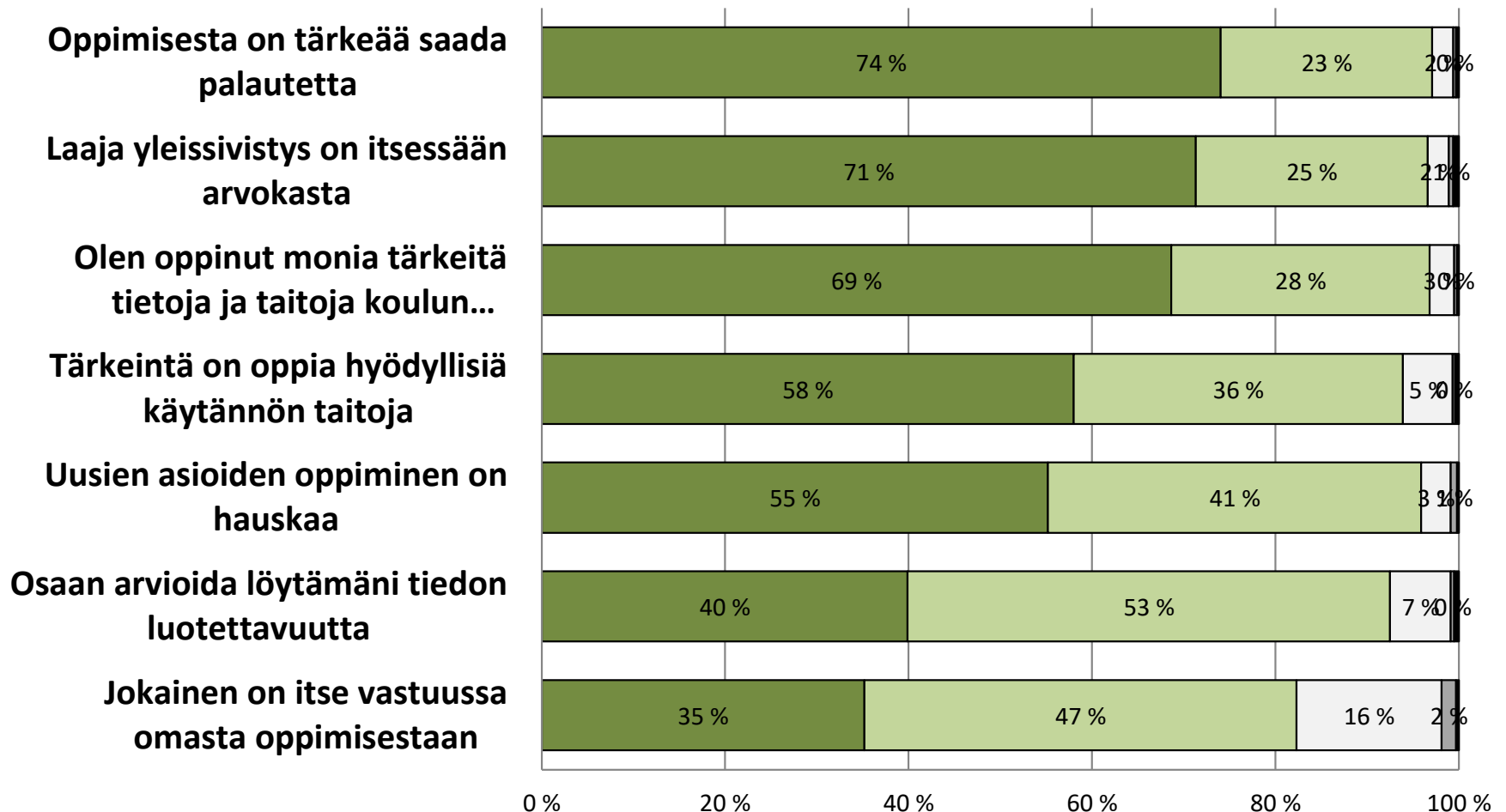
Oppimisen ja osaamisen tavat

- Etenkin tytöt pitävät oppimisesta saatua palautetta tärkeänä, pojille tyypillisempää on painottaa jokaisen vastuuta omasta oppimisestaan
- Lukiolaiset arvostavat yleissivistystä ja pitävät uusien asioiden oppimista hauskana, ammattikoululaiset pitävät arvossa käytännön taitoja ja oppimisesta saatua palautetta
- Nuorten luottamus omaan informaationlukutaitoon on vahvaa

"Mitä mieltä olet seuraavista oppimiseen ja osaamiseen liittyvistä väittämistä? " (%)

■ Täysin samaa mieltä
□ Jokseenkin eri mieltä
■ En osaa sanoa

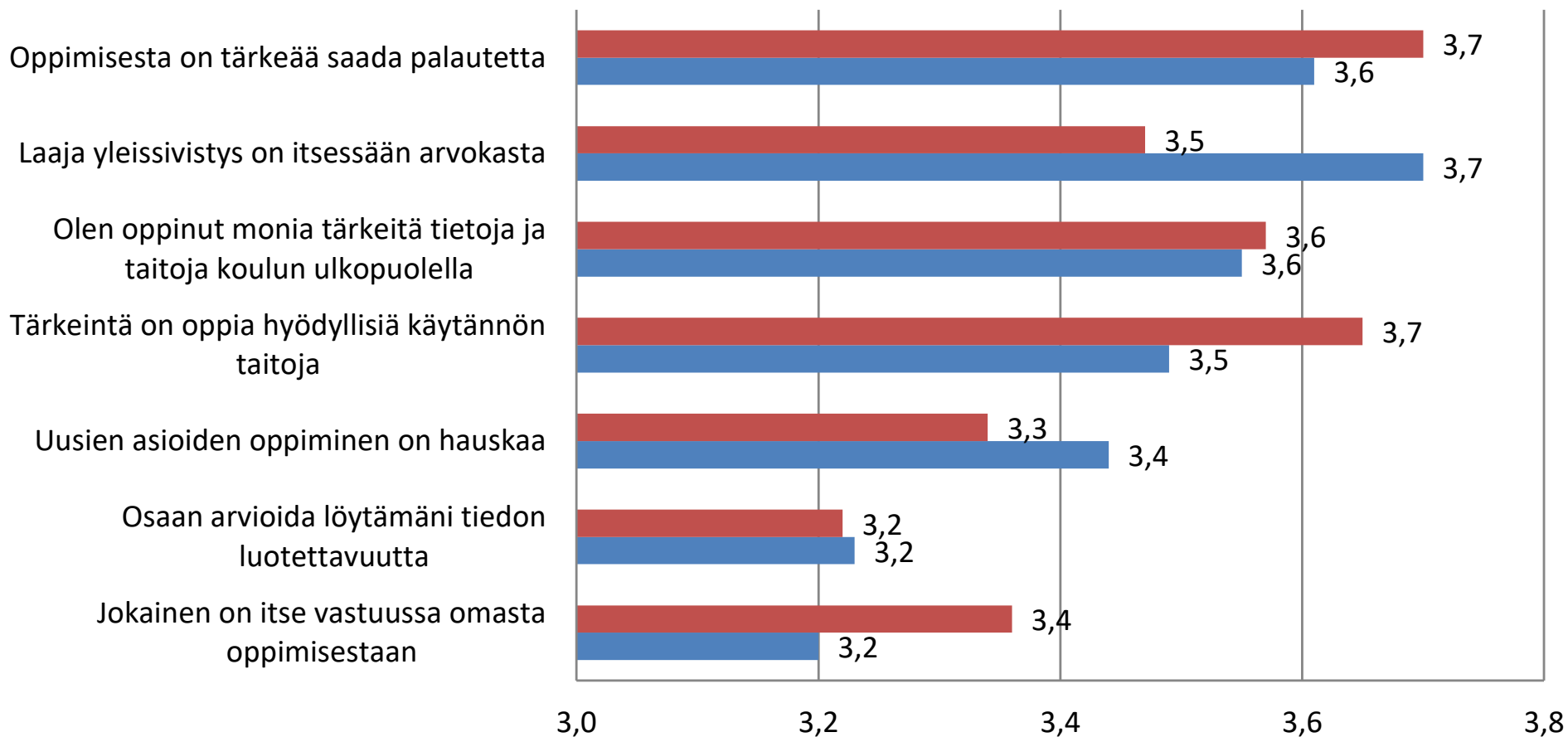
■ Jokseenkin samaa mieltä
■ Täysin eri mieltä

"Mitä mieltä olet seuraavista oppimiseen ja osaamiseen liittyvistä väittämistä? " (%)

■ Toisen asteen ammatillisessa oppilaitoksessa

■ Lukiossa

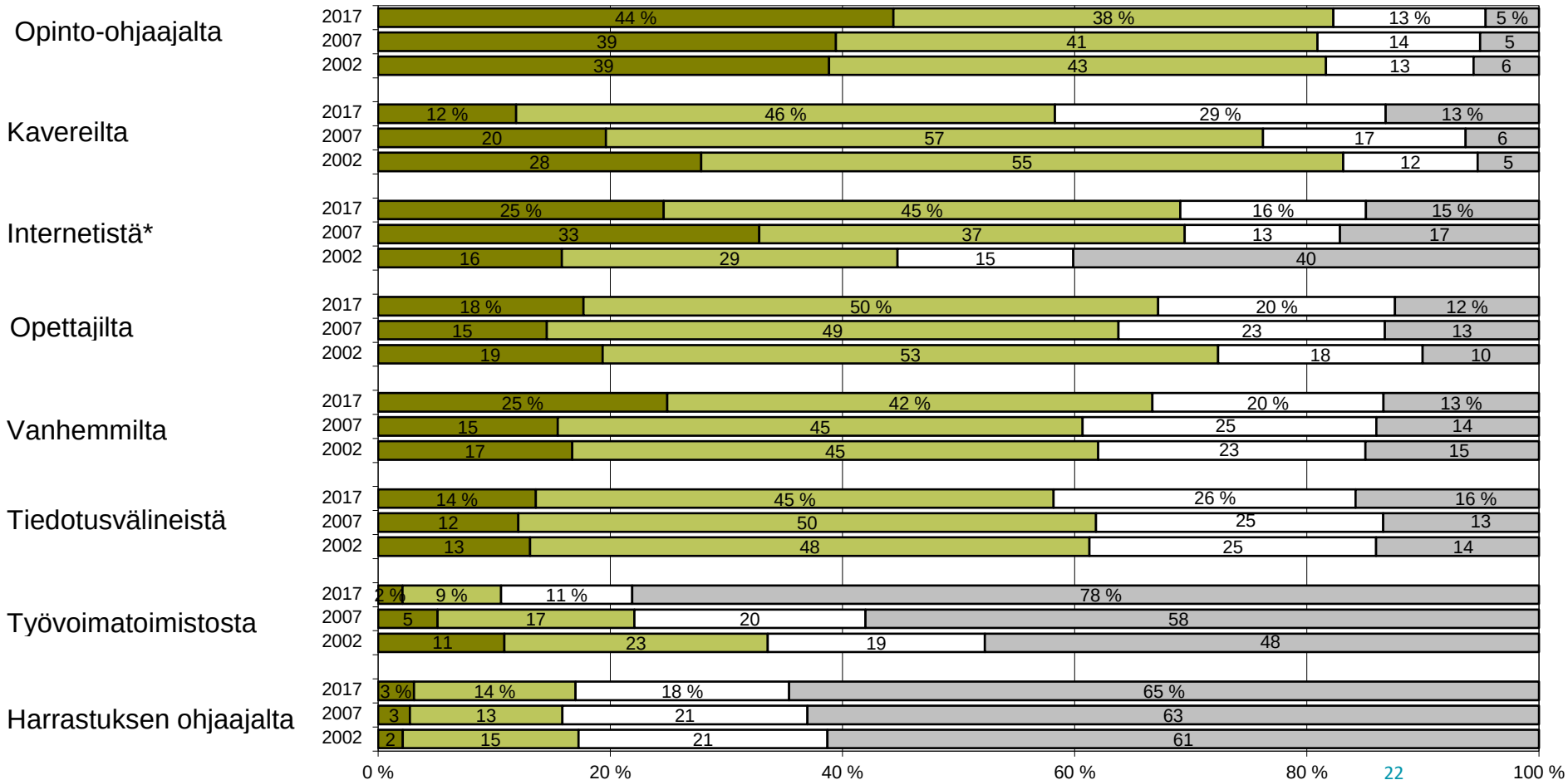

Tietoa pk:n jälkeisistä vaihtoehtoista

- Opinto-ohjaajien ja muiden opettajien merkitys suuri ja entisestään kasvussa > etenkin korkeakouluun päätyneille pojille opo on ollut tärkeä tietolähde
- Yleisin ikä päättää mitä haluaa opiskella on 15 vuotta > korostaa opojen ja tet:n tärkeyttä
- Kokonaan koulutuksen ulkopuolelle jääneet pojat kokevat saaneensa vain vähän tietoa koulutusvaihtoehtoista viranomaisilta ja muilta ammattilaisilta > tietoa vaille ovat siis jääneet juuri ne, jotka olisivat eniten sen tarpeessa

Missä määrin olet saanut tai sait tietoa peruskoulun jälkeisistä koulutusvaihtoehtoista seuraavilta tahoilta? (vertailu 2002–2017)

■ Paljon ■ Jonkin verran □ Vähän ■ Ei käytännössä lainkaan

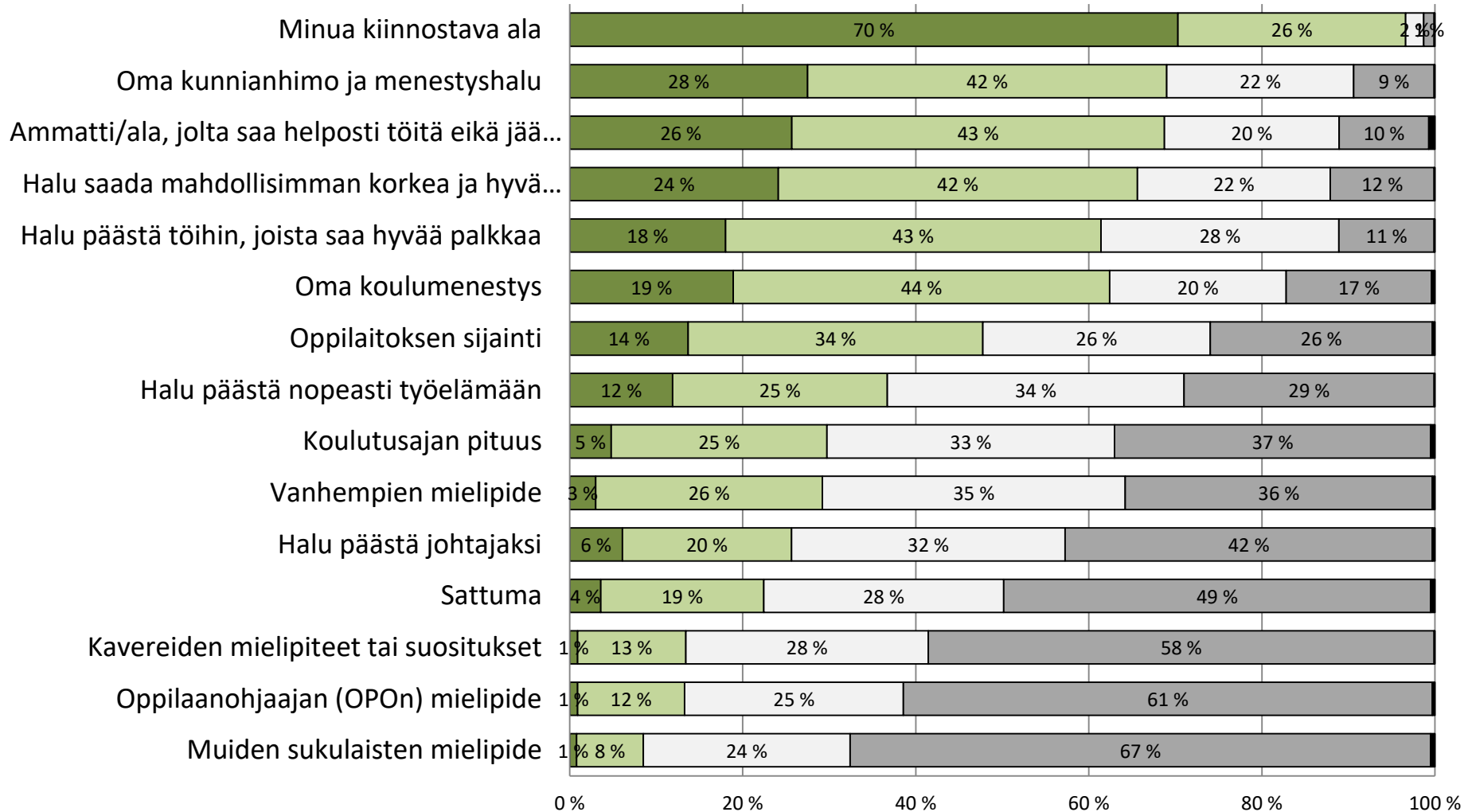
* Vuoden 2017 kyselylomakkeessa vaihtoehdot "opintopolku.fi" ja "muualta internetistä" eriytettiin, tässä kuviossa esitetään osuudet ainoastaan jälkimmäisestä.

Opiskeluvalintoihin vaikuttavat tekijät

- Oma kiinnostus ylivoimaisesti tärkein tekijä
- Peruskoululaisten opiskeluvalinnoissa korostuvat koulumenestys, opon, vanhempien ja kavereiden näkemykset
- Peruskoululaisilla painottuvat myös halu päästä johtajaksi, saada hyvää palkkaa ja korkea koulutus > varsinaisten päätöksentekoperusteiden ohella lienee kyse myös unelmista...

"Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat siihen mitä lähdit opiskelemaan?" (%)

■ Erittäin paljon ■ Melko paljon ■ Ei kovin paljon ■ Ei vaikuta lainkaan ■ En osaa sanoa

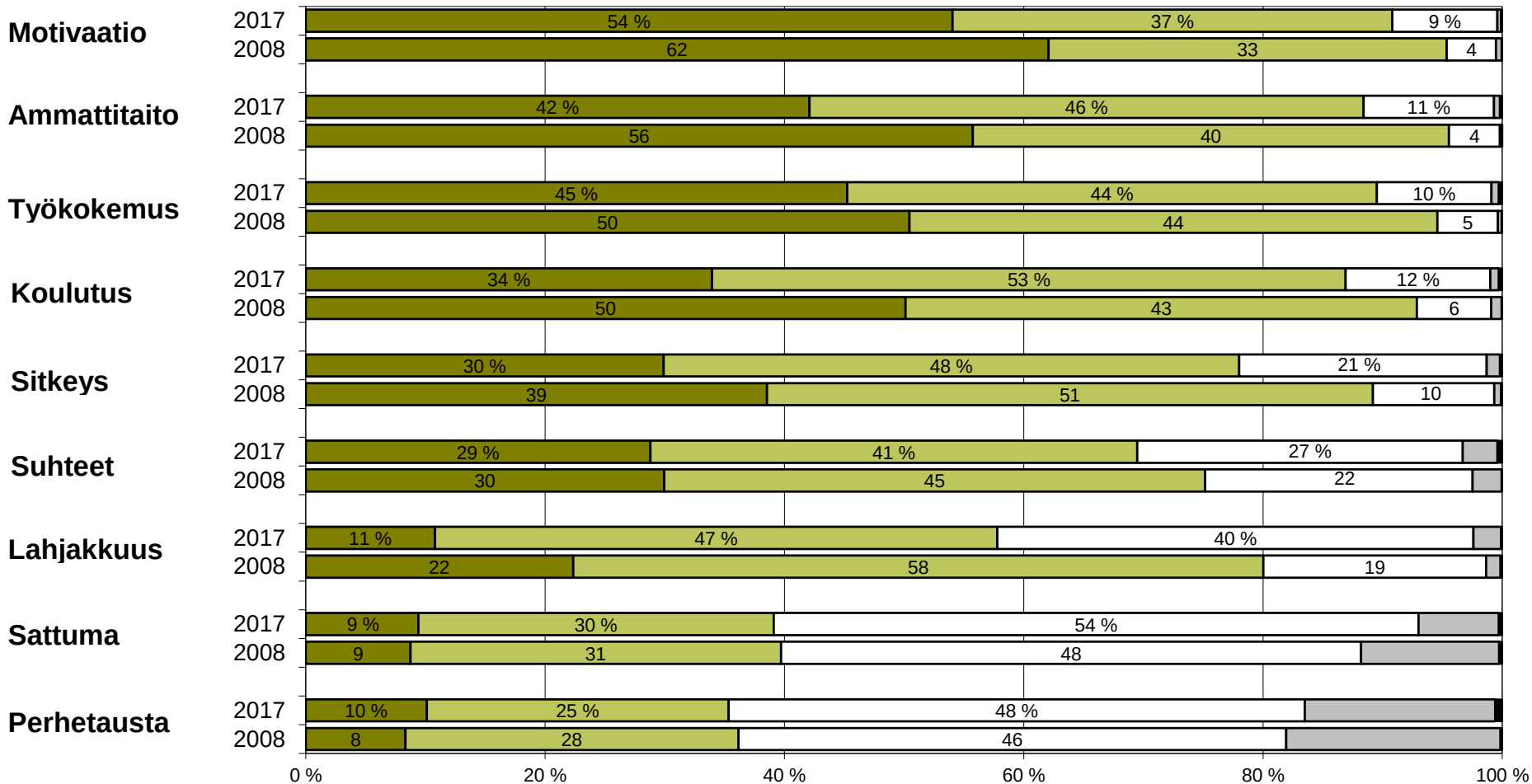
Työnsaantiin vaikuttavat asiat

- Kymmenen vuoden seurannassa ammattitaidon, työkokemuksen ja koulutuksen merkitys nuorten arvioissa laskusuunnassa
- Suhteiden, sattuman ja perhetaustan suhteellinen arvioitu tärkeys kasvussa > saattaa kertoa rapistuvasta luottamuksesta työmarkkinoiden reiluuteen

"Kuinka paljon uskot seuraavilla asioilla olevan vaikutusta työnsaantiin?"

Vertailu 2008 ja 2017. (%)

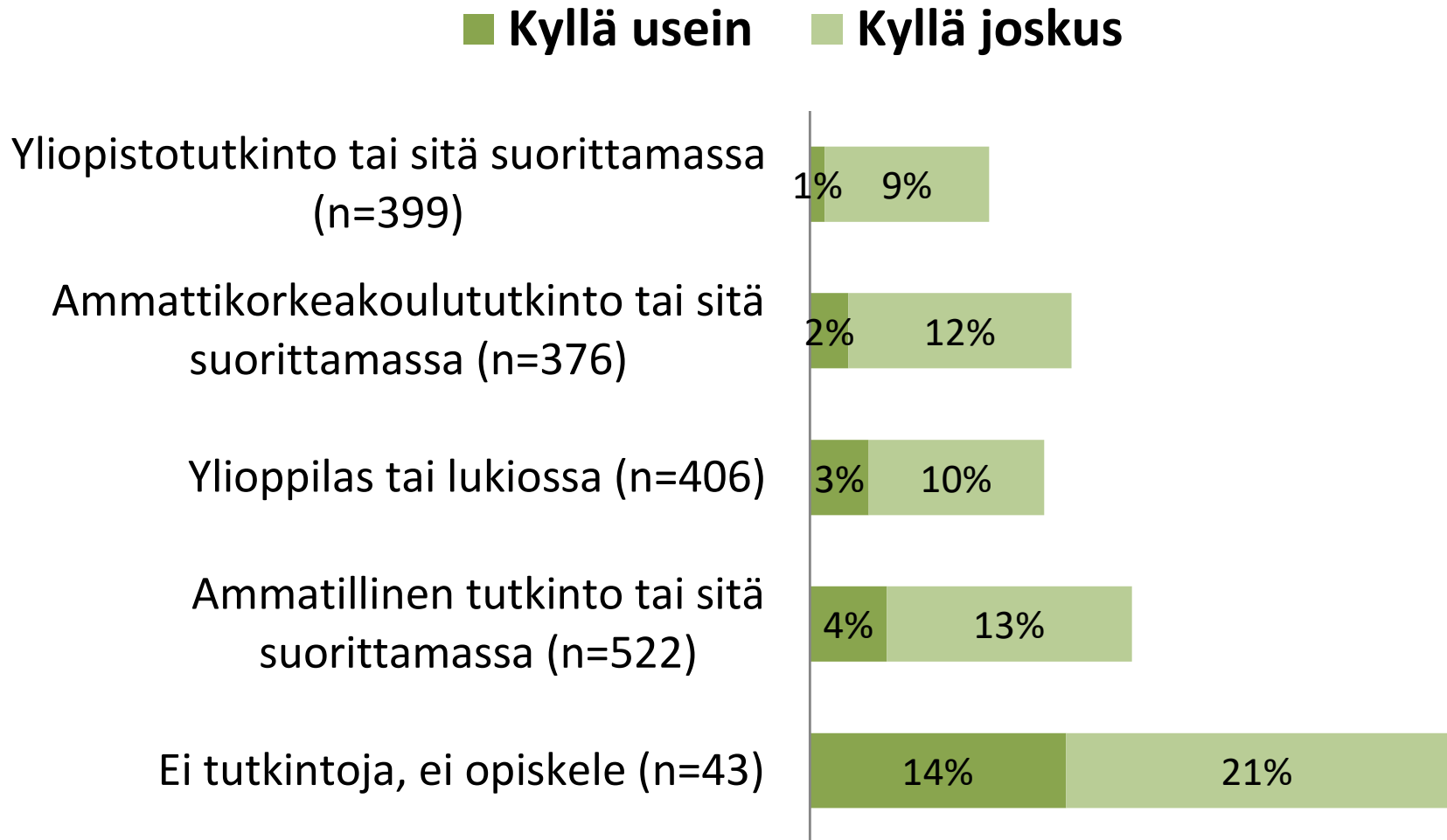
■ Erittäin paljon ■ Paljon □ Jonkin verran ■ Ei lainkaan ■ En osaa sanoa

Raha ja koulutuksen yhdenvertaisuus

- Köyhästä lapsuudenkodista tulevat kokevat muita useammin joutuneensa keskeyttämään tutkintoon johtavan koulutuksen rahanpuutteen takia
- 17 % kertoo karsineensa opiskeluvaihtoehtojaan rahanpuutteen vuoksi.
- Ilman tutkintoa tai opiskelupaikkaa olevista nuorista lähes puolet on joutunut karsimaan opintojaan tai luopumaan niistä rahanpuutteen takia

Niiden nuorten osuus, jotka ovat joutuneet valitsemaan koulutuspaikan taloudellisin perustein. (%)

Niiden nuorten osuus, jotka ovat joutuneet viivyttämään valmistumistaan taloudellisin perustein. (%)

■ Kyllä usein ■ Kyllä joskus

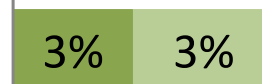
Yliopistotutkinto tai sitä suorittamassa
(n=399)

Ammattikorkeakoulututkinto tai sitä
suorittamassa (n=376)

Ylioppilas tai lukiossa (n=406)

Ammatillinen tutkinto tai sitä
suorittamassa (n=522)

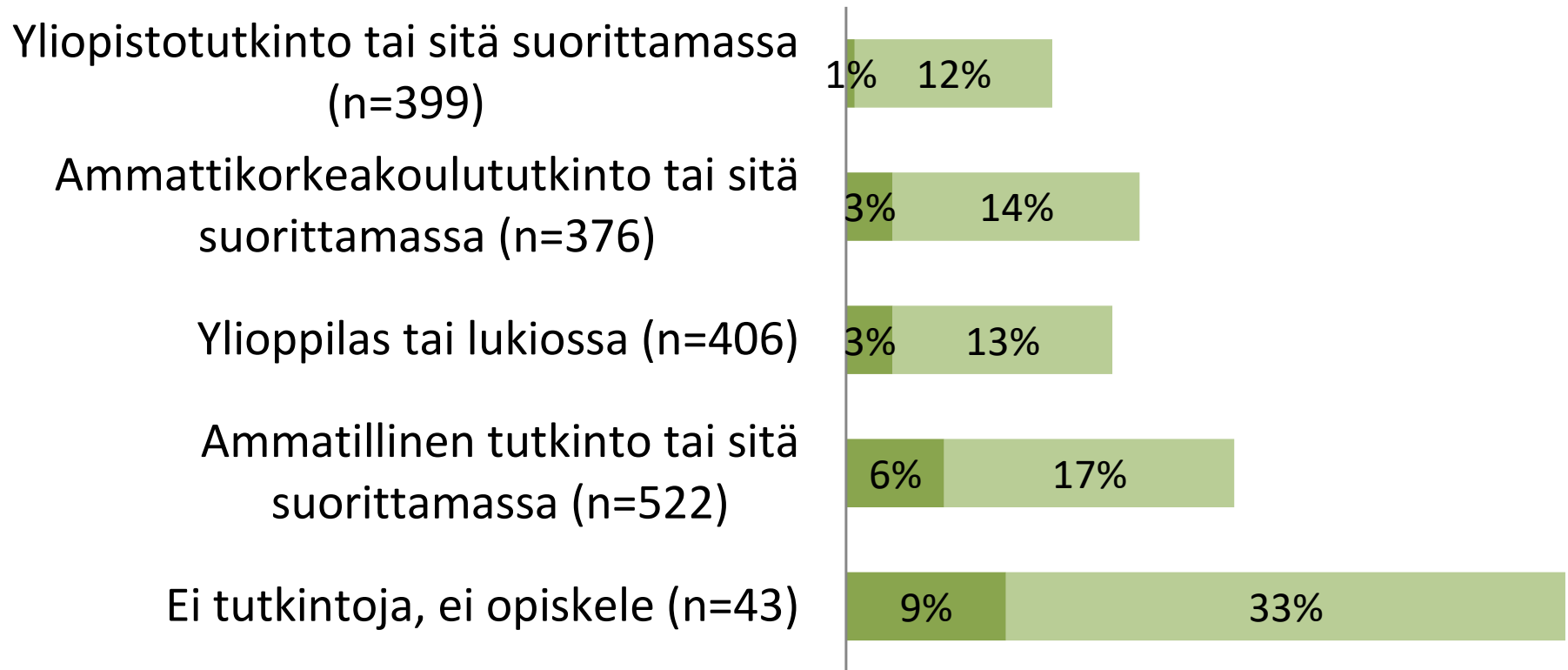

Ei tutkintoja, ei opiskele (n=43)

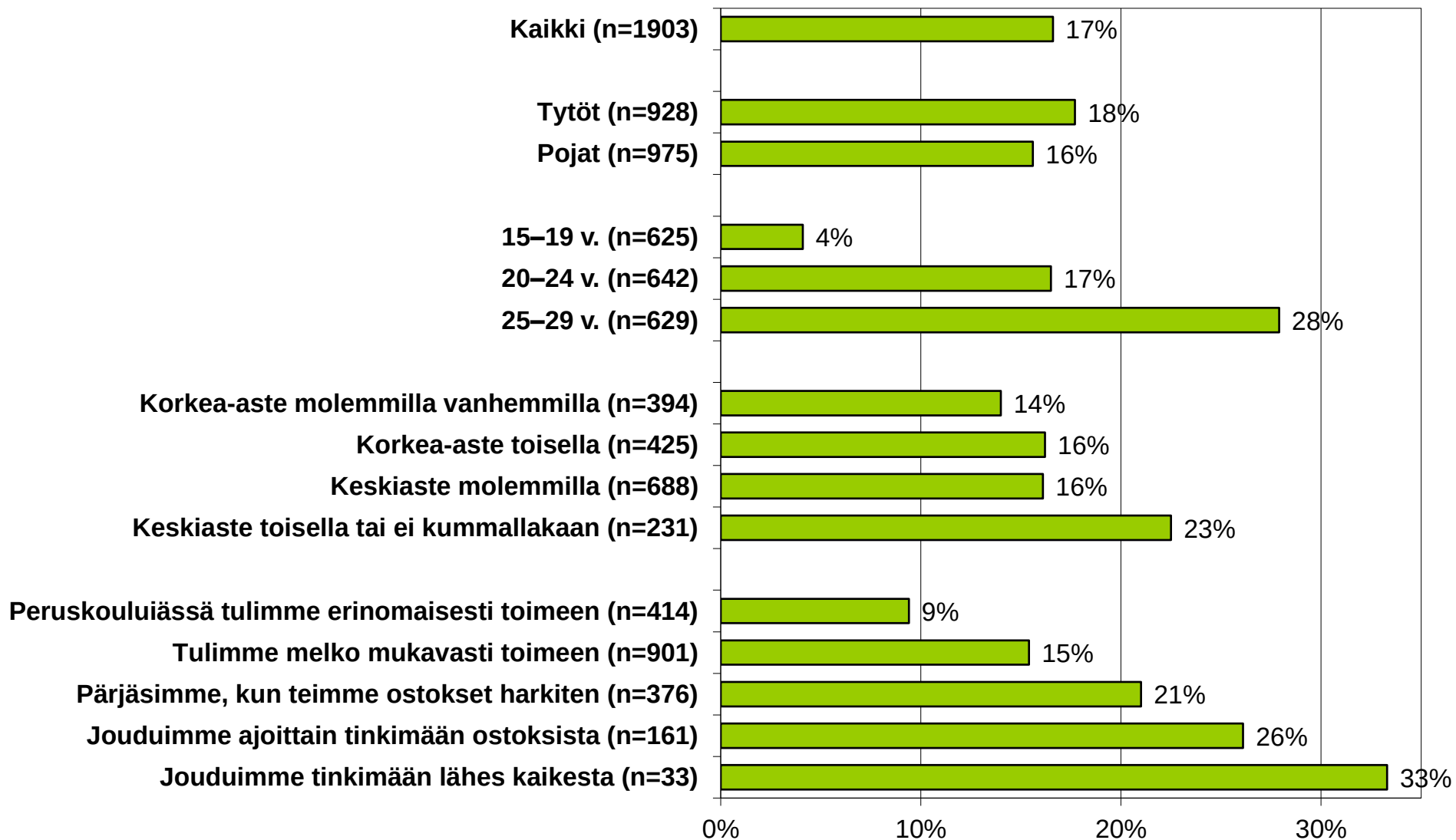

Niiden nuorten osuus, jotka ovat joutuneet karsimaan opiskeluvaihtoehtojaan taloudellisin perustein. (%)

■ Kyllä usein ■ Kyllä joskus

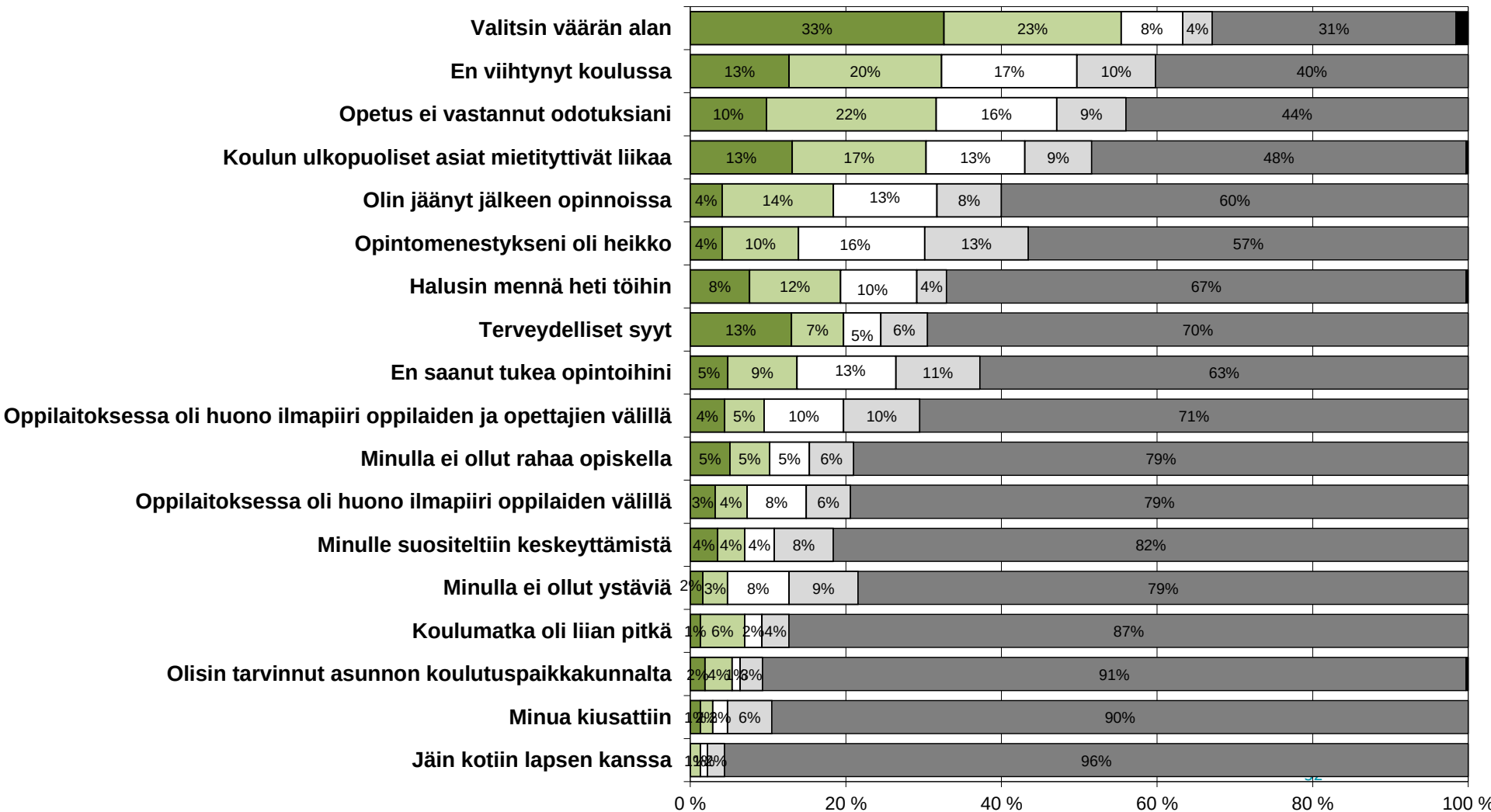

Tutkintoon johtavan koulutuksen keskeyttäminen. (%)

"Kuinka paljon seuraavat syyt vaikuttivat keskeyttämiseesi?" (%)

■ Erittäin paljon ■ Melko paljon ■ Melko vähän ■ Erittäin vähän ■ Ei ollenkaan ■ En osaa sanoa

Koulutustaso taustatietojen valossa

- Peruskoulukokemuksista koulumenestyksen lisäksi myös yhteisöllisyyteen ja viihtyvyyteen liittyvät kysymykset vaikuttavat myöhempään koulutusvalintoihin
- Esim. kokemus hyvästä työrauhasta ja opettajilta saadusta tuesta liittyy korkeaan myöhempään koulutustasoon, kun taas koulukiusaamisen uhrien koulutustaso uhkaa jäädä keskimääräistä matalammaksi

Koulutus taustamuuttujittain. (%)

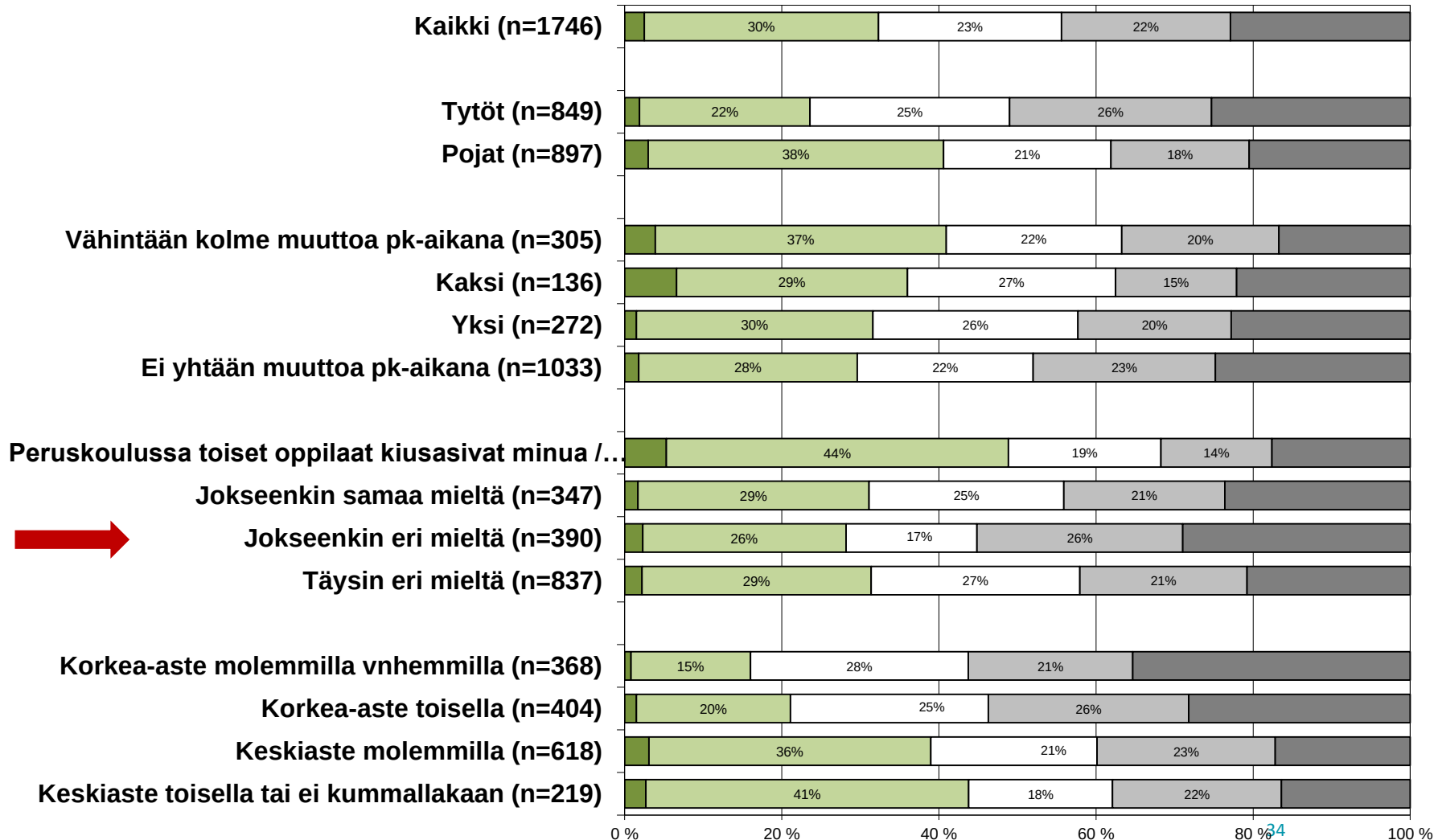
■ Ei tutkintoja, ei opiskele

□ Ylioppilas tai lukiossa

■ Yliopistotutkinto tai sitä suorittamassa

■ Ammatillinen tutkinto tai sitä suorittamassa

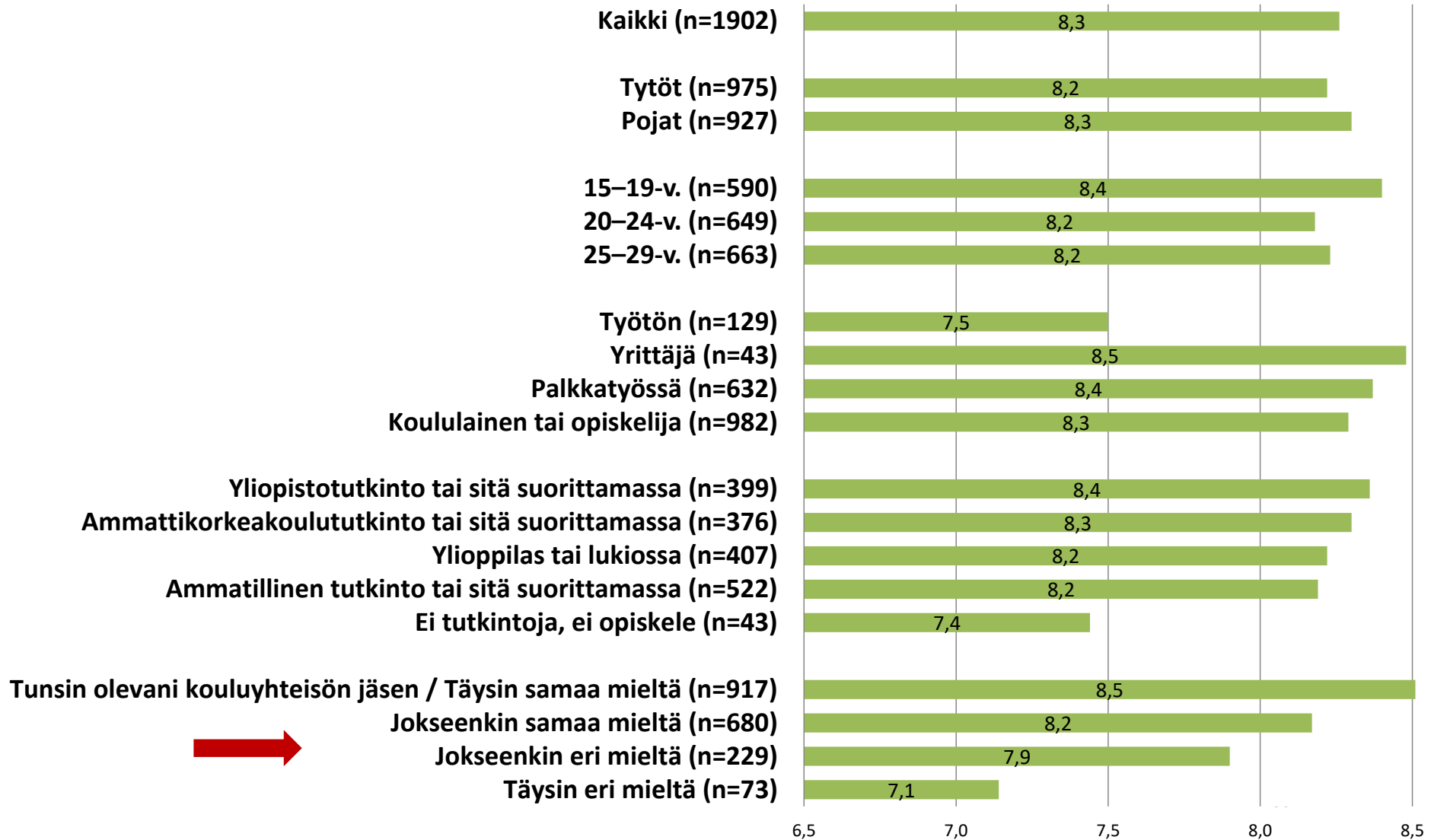
■ Ammattikorkeakoulututkinto tai sitä suorittamassa

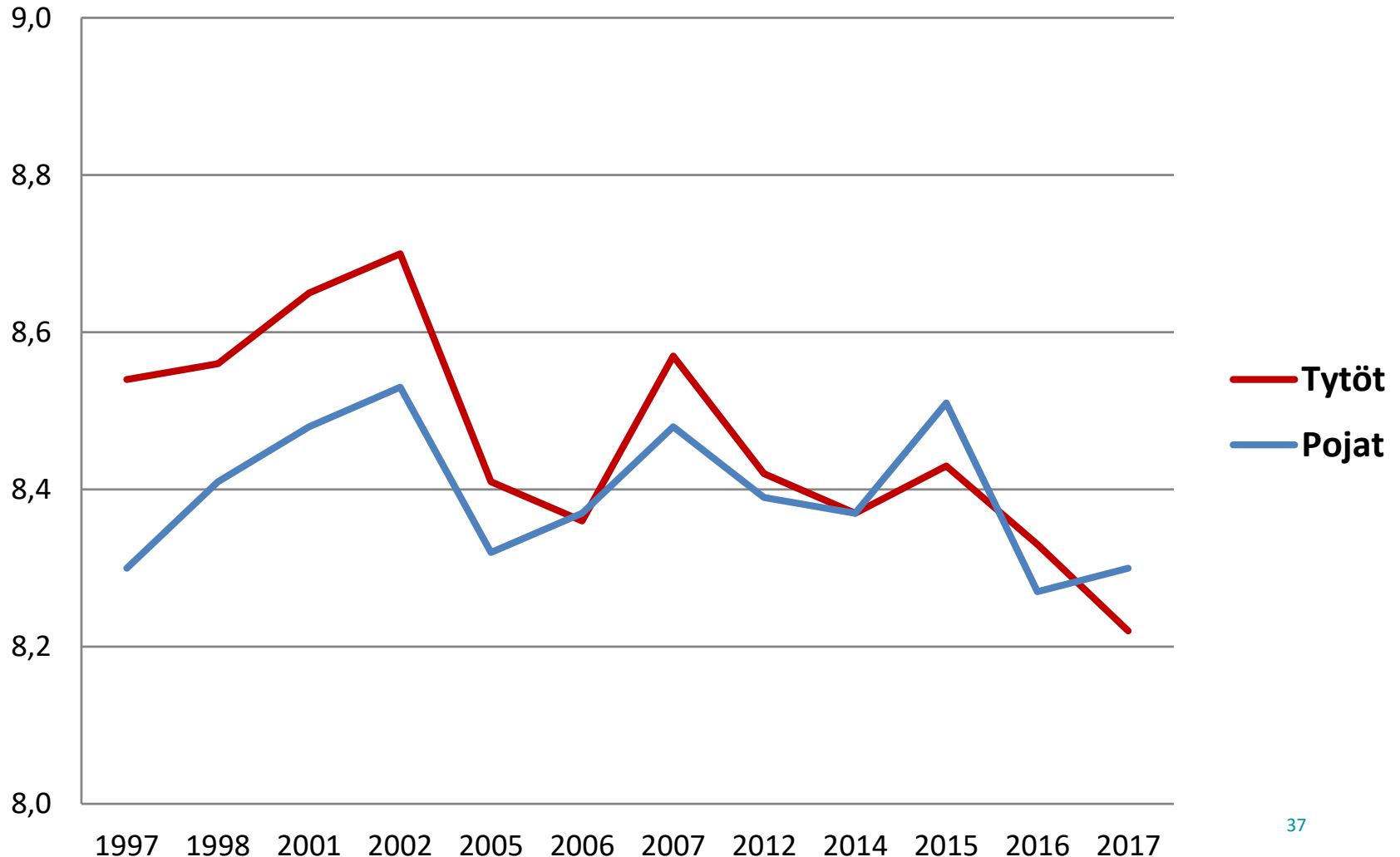
Elämään tyytyväisyys

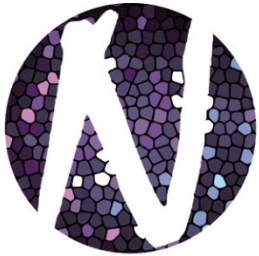
- Myönteiset kokemukset peruskoulusta ovat vahvassa yhteydessä korkeampaan elämään tyytyväisyyteen
- Yhteys ei pääty peruskouluikään, vaan säilyy myös myöhemmissä elämänvaiheissa

Tyytyväisyys elämään taustamuuttujittain (4–10, keskiarvot)

Tyttöjen ja poikien tyytyväisyys nykyiseen elämäänsä kaiken kaikkiaan kouluarvosana-asteikolla 4–10, keskiarvot 1997–2017.

Valtion nuorisoneuvosto

NUORISOTUTKIMUSSEURA RY.
NUORISOTUTKIMUSVERKOSTO

Kaikki Nuorisobarometrit , vapaa-aikatutkimukset, vaalitutkimukset ja nuorten elinolot -vuosikirjat luettavissa Nuoran sivuilla <http://www.tietoanuorista.fi/>

Kaikkien barometrien ja vapaa-aikatutkimusten alkuperäinen data saatavissa tutkimuskäyttöön Yhteiskunnallisesta tietoaarkistosta www.fsd.uta.fi/

sami.myllyniemi@nuorisotutkimus.fi